

Engin Erkiner: Avrupa ülkelerinde vatandaş olmuş veya olmamış Türkiyeli kökenli nüfusun yaklaşık yüzde 70'inin yaşadığı Almanya'da bir ay sonra Federal Parlamento seçimi (genel seçim) var. Bu vesileyle Türkiye kökenli seçmenin ve bunun içindeki Türk ve Kürt solcularının seçimlerdeki tutumunu ve bu tutumun zaman içinde nasıl değiştiğini inceleyelim. □□□□□□□□□□

Türkiyeli göçmenlerin politik plandaki en önemli özelliği, parçalanmış politik kimlik olarak belirlenebilir. Burada kastedilen yaşanılan ülkedeki politik tercihle, politik gelişmelerle yakından ilgilenilen gelinmiş ülkedeki politik tercih arasındaki farklılıktır.

Türkiye'deki genel seçimde oy kullanma imkanı olsa daha sağ bir partiyi seçecek olan kişinin, bulunduğu ülkede daha sol bir partiyi seçecek olması ya da tersi bir durum...

Yaklaşık 25 yıl önce Fransa'nın Metz kentindeki Ülkü Ocaklılarla ilgili bir araştırmada bu durum çarpıcı biçimde ortaya çıkmıştı. Türkiye'deki seçimlerde MHP'yi seçecek olan bu insanlar, Fransa'daki seçimlerde oy kullanırlarsa Fransız Komünist Partisi'ni (PCF) seçeceklerini belirtmişlerdi. Bu çarpıcı karşıtlığın nedeni şuydu: PCF Fransa'daki göçmenlerin haklarını savunuyordu.

Göçmen kitlesi kendini korumak amacıyla yaşadığı içine kapanıklık nedeniyle geldiği ülkedeki kitleye göre daha zor değişir ve daha tutucudur. Bu durum her halktan göçmenler için geçerlidir, daha doğrusu göçmenliğin ilk döneminde (yaklaşık 30 yıl) geçerli olmuştur. Türkiyeliler için de benzeri bir durum söz konusudur ve bu daha muhafazakar kitle bulunduğu ülkede seçmen tercihi olarak geldiği ülkeye göre daha soldadır.

Yıllar önce Almanya'da Türkiyeli göçmenlerin politik tercihleri üzerinde yapılan bazı araştırmalar yayınlanmıştı. Alman vatandaşı olan kesim çok azdı ve dolayısıyla Türkiye kökenli seçmen kitlesi oldukça azdı. Almanya'da seçme hakkınız olsaydı kime oy verirdiniz sorusuna verilen cevaplarda SPD yüzde 60'ın üzerinde tercih edilen parti olarak açık ara öndeydi. Ardından yüzde 15-20 arasında tercihle Yeşiller geliyordu. Bu iki partinin potansiyeli seçmen toplamı en

DEPLASMANDA POLİTİKA (1)

Geschrieben von: Erkiner

Sonntag, den 18. August 2013 um 10:20 Uhr -

---

az yüzde 80 denilebilirdi. CDU'yu tercih edenler yüzde 5 civarındaydı.

Aynı kitle Türkiye'deki seçimde oy kullanabilseydi büyük oranda iktidar partilerini (DYP, ANAP, Refah Partisi) tercih ederdi. SHP ya da CHP'nin yüzde 60 civarında oy alması ülke tarihinde görülmemiş bir durumdu.

Türkiyeli kitle yerleşik duruma geldikçe parti tercihlerinde biraz kayma oldu. Alman vatandaşı olmuş göçmen kitlenin tercihi sağa doğru değişti. Buna normalleşti demek daha doğru olur; Türkiye'de de sağcı, Almanya'da da sağcı...

Bu konuda yapılan son istatistiğe geçmeden önce burada verilen rakamların ancak fikir vermek çerçevesinde geçerli olduğunu belirtmek gerekir. İnternet üzerinden ve 570 gibi küçük bir rakamla yapılan araştırma sonuçları insana ancak bir fikir verebilir. Dört yıl önce bulunan rakamlarla karşılaştırma yapılması da yine bu çerçevede ele alınmalıdır.

Frankfurter Rundschau'da 16 Ağustos'da yayımlanan bir araştırmaya göre Türkiye kökenli Alman vatandaşı seçmenlerin yüzde 43'ü SPD'yi tercih etmektedir. (Dört yıl öncesinde bu rakam yüzde 50'dir).

Bu rakam bile parçalanmış politik kimliğin sürdüğünü gösterir, eskisine göre azalmıştır ama sürmektedir. Bu kitlenin Türkiye'de oy kullanması durumunda küçümsenmeyecek bir bölümünün AKP'yi seçeceği söylenebilir.

Yeşiller'i seçecek olanların oranı yüzde 22'dir (dört yıl önce yüzde 31), CDU ise yüzde 11'den yüzde 20'ye çıkmıştır.

Yukarda da belirttiğim gibi bu rakamları fikir verme bazında ele almak gerekir.

Türkiye kökenli Alman vatandaşlarının oylarında CDU payının artması pratikte de görülebilecek durumdadır. Bayern eyalet seçimlerinde Türkiye kökenli en fazla aday gösteren parti CSU idi. İlk

DEPLASMANDA POLİTİKA (1)

Geschrieben von: Erkiner

Sonntag, den 18. August 2013 um 10:20 Uhr -

Türkiye kökenli eyalet bakanı ise Aşağı Saksonya'da CDU'dan çıkmıştı.

Burada iki gelişmenin çakışması söz konusudur.

İlk olarak, CDU ve CSU parti yapılarını göçmen kökenlilere açmıştır. Eskiden bu partilerde Türkiye kökenli üye sayısı bile oldukça az iken, şimdi seçimler için gösterilen adaylar arasında bile gözle görülebilecek kadar fazlalaşmışlardır. (Burada seçilebilecek yerden aday olmakla, listeyi doldurmak için aday gösterilmek arasındaki fark üzerinde durmuyorum.)

İkinci olarak, Türkiye'de seçimde oy kullanabilecek olsa muhafazakar bir partiyi tercih edecek olanların Almanya'da da benzeri bir tercihe yönelmeleri oran olarak artmıştır ve bu da normal bir gelişmedir.

Buradan hareketle parçalanmış politik kimliğin bir oranda değiştiğini belirtmek mümkündür. Bu değişme sürecektir ve normal olanı da budur. Türkiye kökenli seçmenlerin oyları SPD ve Yeşiller'den CDU/CSU'ya doğru daha fazla kayacaktır. Yine de parçalanmış politik kimliğin azalsa bile yıllarca var olmayı sürdüreceği belirtilebilir.

Alman vatandaşı olmayan Türkiyeli kitlenin parti tercihinde durum nedir sorusunu bugün için cevaplandırabilmek zordur, ancak tahminde bulunulabilir. Bu kitlenin Alman vatandaşı olmuş Türkiye kökenlilere göre daha az evrimleştiği tahmin edilebilir ve buradan hareketle de SPD tercihinin daha yüksek orana ulaşacağı düşünülebilir.

Yazının ilk bölümünü bitirirken başlıktaki "deplasmanda politika" belirlemesi üzerinde durayım. Bu belirleme araştırma rakamlarına uymaktadır. Türkiye'de sağcı olan burada da aynı oranda sağcı değildir; bunun yerine, yaşadığı ülkede çıkarına olduğunu düşündüğü politik bir tercihe yönelmektedir.

DEPLASMANDA POLİTİKA (1)

Geschrieben von: Erkiner

Sonntag, den 18. August 2013 um 10:20 Uhr -
